

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2021/1603**z dnia 29 kwietnia 2021 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób za rok budżetowy 2019**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób za rok budżetowy 2019,
 - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
 - uwzględniając opinię przedstawioną przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0104/2021),
- A. mając na uwadze, że zgodnie z zestawieniem dochodów i wydatków ⁽¹⁾ ostateczny budżet Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób („Centrum”) na rok budżetowy 2019 wyniósł 59 206 000 EUR, co stanowi niewielki wzrost o 2,03 % w porównaniu z 2018 r.; mając na uwadze, że 97,68 % budżetu Centrum pochodzi z budżetu Unii;
- B. mając na uwadze, że w swoim sprawozdaniu dotyczącym rocznego sprawozdania finansowego Centrum za rok budżetowy 2019 (zwanym dalej „sprawozdaniem Trybunału”) Trybunał Obrachunkowy (zwany dalej „Trybunałem”) stwierdził, iż uzyskał wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Centrum jest wiarygodne oraz że operacje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe;

Zarządzanie budżetem i finansami

1. z zadowoleniem zauważa, że wysiłek włożony w monitorowanie budżetu w ciągu roku budżetowego 2019 doprowadził do osiągnięcia wskaźnika wykonania budżetu w wysokości 99,23 %, co oznacza wzrost o 0,71 % w porównaniu z rokiem 2018; odnotowuje, że wskaźnik wykonania środków na płatności wyniósł 81,41 %, co oznacza nieznaczny wzrost o 0,19 % w porównaniu z poprzednim rokiem;

Wyniki

2. zauważa, że Centrum stosuje w swoich jednolitych dokumentach programowych na lata 2020–2022 oraz 2021–2023 szereg kluczowych wskaźników efektywności w celu oceny wartości dodanej swojej działalności, a także, oprócz innych wskaźników, wykaz kluczowych wskaźników efektywności zawarty w dokumencie roboczym służb Komisji z 2015 r. w celu poprawy zarządzania budżetem; odnotowuje, że kluczowe wskaźniki efektywności zostały nieznacznie zmienione, a wykaz został całkowicie zmieniony na potrzeby jednolitego dokumentu programowego na lata 2021–2023; stwierdza, że zrealizowano 90,30 % działań przewidzianych w programie prac na 2019 r.;
3. zauważa, że Centrum określa status działań podjętych w związku z zaleceniem organu udzielającego absolutorium za ubiegły rok w sprawie roli Centrum w opracowywaniu narzędzi cyfryzacji opieki zdrowotnej w Unii, zwłaszcza w kontekście walki z pandemią, jako „w trakcie realizacji”; wzywa Centrum do terminowego informowania organu udzielającego absolutorium o stanie realizacji planu działania, zwłaszcza w kontekście obecnej pandemii i łagodzenia jej negatywnych skutków;
4. z zadowoleniem przyjmuje, że Centrum dzieli się najlepszymi praktykami i regularnie współpracuje z innymi agencjami i organami Unii, w szczególności z Europejskim Urzędem ds. Bezpieczeństwa Żywności, Europejską Agencją Leków, Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii oraz z Komisją, szczególnie z jej Dyrekcją Generalną ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności; zauważa ponadto, że Centrum bierze udział w międzyinstytucjonalnych postępowaniach o udzielenie zamówienia i korzysta ze wspólnych usług, głównie usług informatycznych i ankiet przeprowadzanych wśród pracowników; odnotowuje, że Centrum korzysta również ze wspólnych usług oferowanych przez Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelktualnej w zakresie przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej i ciągłości działania; z zadowoleniem przyjmuje stosowanie kluczowych wskaźników efektywności, które służą ocenie współpracy i współdziałania Centrum;

⁽¹⁾ Dz.U. C 192 z 8.6.2020, s. 6.

5. stwierdza, że ocena zewnętrzna za lata 2013–2017 została zakończona w latach 2018–2019, a zalecenia z oceny zostały przyjęte w 2020 r.; z zadowoleniem przyjmuje, że w ocenie stwierdzono, iż Centrum z powodzeniem zapewniło wsparcie w priorytetowych obszarach polityki unijnej i krajowej oraz wykazało zdolność do skutecznego dostosowywania się do zmian politycznych; z satysfakcją zauważa, że Centrum zostało pozytywnie ocenione pod względem spójności swoich działań i koordynacji z innymi właściwymi organami; wzywa Centrum do złożenia organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania ze stanu prac nad planem działania na rzecz wdrożenia zaleceń wynikających z oceny; jest jednak zdania, że oceny pracy Centrum powinna dokonać Komisja, a nie zarząd Centrum;
6. przypomina, że Centrum, jako agencja Unii, dysponuje budżetem denominowanym w euro; jednak ze względu na fakt, że jego siedziba znajduje się poza strefą euro (w Szwecji), znaczna część wydatków ponoszona jest w koronach szwedzkich (SEK); ponadto uznaje, że Centrum jest narażone na wahania kursu wymiany, gdyż nie tylko posiada rachunki bankowe w koronach szwedzkich, ale również dokonuje niektórych transakcji w innych walutach obcych;
7. jest zdania, że Centrum od dawna zmagają się z problemem braku niezbędnych kompetencji i prawa do koordynowania działania; uważa, że bez odpowiednich kompetencji i prawa do lepszej koordynacji z organami krajowymi Centrum nie będzie w stanie spełnić oczekiwań stawianych przed nim w momencie jego powoływania; z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji z dnia 11 listopada 2020 r. ⁽²⁾ dotyczący zmiany rozporządzenia (WE) nr 851/2004 ⁽³⁾ i wzmocnienia mandatu Centrum;
8. wyraża uznanie dla Centrum za jego proaktywną współpracę z mediami w celu zwiększenia widoczności w mediach, internecie i mediach społecznościowych z myślą o zwiększeniu poziomu wiedzy na temat jego działalności;
9. przypomina, że misją Centrum jest identyfikacja oraz ocena bieżących i pojawiających się zagrożeń dla zdrowia ludzkiego, jakie niosą ze sobą choroby zakaźne, a także powiadamianie o nich; podkreśla, że w 2019 r. Centrum odpowiedziało na 34 oficjalne wnioski naukowe Komisji (z czego 10 przekazali posłowie) oraz opublikowało w sumie 219 sprawozdań, w tym 24 szybkich ocen ryzyka dotyczących zagrożeń chorobami;
10. podkreśla, że Trybunał Obrachunkowy w swoim sprawozdaniu specjalnym nr 21/2019 stwierdził ⁽⁴⁾, iż działania Centrum stanowiły cenne wsparcie dla Komisji i państw członkowskich w zwalczaniu oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe;

Polityka kadrowa

11. zauważa, że w dniu 31 grudnia 2019 r. plan zatrudnienia zrealizowano w 95,56 % – przyjęto 172 pracowników na czas określony, podczas gdy budżet Unii przewidywał 180 stanowisk dla tej kategorii pracowników (w porównaniu z 180 stanowiskami zatwierdzonymi w 2018 r.); zauważa, że w 2019 r. Centrum zatrudniało również 96 pracowników kontraktowych i jednego oddelegowanego eksperta krajowego;
12. zauważa, że Centrum poinformowało o stosunkowo dobrej równowadze płci w 2019 r. wśród członków kadry kierowniczej wyższego szczebla (czterech mężczyzn i dwie kobiety) oraz w zarządzie (12 mężczyzn i 15 kobiet); pochwała geograficzną reprezentację pracowników w Centrum;
13. wyraża zaniepokojenie z powodu dużej liczebności zarządu Centrum, która utrudnia podejmowanie decyzji i generuje znaczne koszty administracyjne;
14. zachęca Centrum do kontynuowania opracowywania długoterminowych ram polityki kadrowej koncentrujących się na równowadze między życiem zawodowym a prywatnym, poradnictwie przez całe życie i rozwoju kariery zawodowej, równowadze płci, telepracy, równowadze geograficznej oraz rekrutacji i integracji osób z niepełnosprawnościami;
15. odnotowuje istniejące środki i aktualnie wdrażane działania Centrum mające zapobiegać molestowaniu, z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2019 r. nie odnotowano żadnego przypadku mobbingu;

Zrównoważony charakter

16. wyraża ubolewanie, że Centrum nie wyznaczyło celów w zakresie redukcji emisji CO₂; jednak z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Centrum na rzecz stworzenia przyjaznego dla środowiska miejsca pracy oraz wszystkie środki podejmowane przez Centrum w celu zmniejszenia śladu węglowego i zużycia energii, a także wprowadzenia elektronicznego obiegu dokumentów;

⁽²⁾ COM(2020) 726.

⁽³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 851/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. ustanawiające Europejskie Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób (Dz.U. L 142 z 30.4.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Sprawozdanie specjalne nr 21/2019 „Oporność na środki przeciwdrobnoustrojowe – zagrożenie zdrowotne, które pozostaje problemem dla UE, pomimo postępów w sektorze hodowli zwierzęcej” (Dz.U. C 392 z 19.11.2019, s. 7).

Udzielanie zamówień publicznych

17. odnotowuje, że stosowanie elektronicznych procedur zamówień publicznych, opartych na aplikacji e-PRIOR opracowanej przez DG DIGIT Komisji Europejskiej, umożliwiło rozpoczęcie 11 postępowań o udzielenie zamówienia w 2019 r.; zauważa, że nowy wewnętrzny elektroniczny obieg dokumentów w Centrum, obejmujący udzielanie zamówień publicznych, procedury prawne i powiadomienia o zmianach personalnych, zapewnił większą skuteczność procedur i większą zgodność z przepisami; zauważa, że Centrum przeszło na nowy system publikacji ex ante i że wdrożono unijne narzędzie ankietowe;
18. odnotowuje, że wdrożono dwie z trzech uwag Trybunału, jedną dotyczącą kontroli ex ante przeprowadzonych w odniesieniu do umowy ramowej IT, a drugą dotyczącą umów o świadczenie usług w zakresie sprzętu konferencyjnego i multimedialnego; wzywa Centrum do przedstawienia sprawozdania na temat stanu działań podjętych w celu odpowiedzi na trzecią uwagę, mianowicie w zakresie struktury i dokumentacji kontroli i uzgodnień w odniesieniu do formularzy zamówień, dostaw i faktur;

Zapobieganie konfliktom interesów i zarządzanie nimi oraz przejrzystość

19. z zaniepokojeniem zauważa, że brakuje niektórych deklaracji interesów i życiorysów członków zarządu i forum doradczego; wzywa Centrum, by publikowało deklaracje interesów i życiorysy wszystkich członków zarządu i forum doradczego oraz by poinformowało organ udzielający absolutorium o podjętych w związku z tym działaniach; zauważa, że Centrum przyjęło politykę niezależności, która rutynowo wymaga zbierania i kontrolowania deklaracji interesów od kadry kierowniczej wyższego szczebla, kluczowych członków personelu i ekspertów zewnętrznych, którzy uczestniczą w działalności naukowej Centrum;
20. stwierdza, że w 2019 r. Centrum zarejestrowało i zamknęło jedną sprawę dotyczącą informowania o nieprawidłowościach oraz że wprowadzono odpowiednie środki, a także zauważa, że w rezultacie wysłano pracownikom pisemne przypomnienie o ich obowiązkach wynikających z regulaminu pracowniczego; zauważa, że w 2019 r. zidentyfikowano i przeanalizowano 29 potencjalnych konfliktów interesów, po czym podjęto działania zaradcze w odniesieniu do 21 z tych konfliktów interesów; zauważa, że Centrum prowadzi rejestr spotkań z lobbystami i że są one upubliczniane na żądanie; podkreśla, że Centrum musi w dalszym ciągu udoskonalać swoje ramy etyczne, przyjmując środki ochrony sygnalistów;
21. podkreśla, że w obecnych ramach etycznych mających zastosowanie do instytucji i agencji Unii występują poważne wady wynikające z ich rozdrobnienia oraz braku spójności między istniejącymi przepisami; podkreśla, że kwestie te należy rozwiązać poprzez ustanowienie wspólnych ram etycznych zapewniających stosowanie wysokich standardów etycznych we wszystkich unijnych instytucjach i agencjach;
22. podkreśla, że niektórzy urzędnicy wypełniają deklaracje o braku konfliktu interesów i dokonują samooceny przestrzegania norm etycznych; podkreśla jednak, że takie oświadczenia własne i samooceny nie są wystarczające i w związku z tym konieczna jest dodatkowa kontrola;

Mechanizmy kontroli wewnętrznej

23. zauważa, że obecny plan kontroli Centrum obejmuje okres od 2018 do 2020 r.; stwierdza, że uwzględniono wszystkie wcześniejsze uwagi i zalecenia, jak również opracowano odpowiednie plany działania; zauważa, że w wyniku przeprowadzonej w 2019 r. przez Służbę Audytu Wewnętrznej kontroli dotyczącej gotowości i reagowania kryzysowego w Centrum wydano pięć zaleceń, z których dwa zaklasyfikowano jako bardzo ważne, a trzy jako ważne, przy czym wdrożono już jedno bardzo ważne i jedno ważne zalecenie; wzywa Centrum do poinformowania organu udzielającego absolutorium o statusie realizacji pozostałych zaleceń;
24. odnotowuje, że w 2019 r. Centrum udokumentowało w wykazie odstępstw 46 przypadków, które zostały odpowiednio przeanalizowane, oraz że sporządzono plan działania w celu zmniejszenia liczby odstępstw;
25. zauważa, że w 2019 r. zarząd zatwierdził zaktualizowane ramy kontroli wewnętrznej Centrum oraz jego kodeks postępowania, a także politykę niezależności Centrum w zakresie regulaminu pracowniczego i jego rozporządzenia finansowego;

Inne uwagi

26. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Centrum opracowało kompleksową strategię mającą na celu osiągnięcie efektywności kosztowej i ochronę środowiska; apeluje do Centrum o zwrócenie należytej uwagi na koszyk energetyczny swoich źródeł energii elektrycznej i zachęca Centrum do pozyskiwania energii elektrycznej wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii;
27. z zadowoleniem przyjmuje nowe środki podjęte przez Centrum w celu rozpowszechniania wyników swoich badań wśród ogółu społeczeństwa oraz dotarcia do obywateli za pośrednictwem mediów społecznościowych i innych narzędzi komunikacji; z zadowoleniem przyjmuje zmiany wprowadzone na stronie internetowej dla różnych zainteresowanych stron; zauważa, że Centrum nie posiada specjalnej polityki w zakresie cyberbezpieczeństwa, ale stosuje kilka strategii politycznych w zakresie bezpieczeństwa, które obejmują politykę w zakresie cyberbezpieczeństwa;
28. w odniesieniu do innych uwag towarzyszących decyzji w sprawie absolutorium, które mają charakter przekrojowy, odsyła do swojej rezolucji z dnia 29 kwietnia 2021 r. ⁽⁵⁾ w sprawie wyników, zarządzania finansami i kontroli agencji.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0215.